

[Justitsministeren.]

ventionens oprindelige affattelse kræves det, at stævningen er kommet til hans kundskab, medens han opholdt sig i staten.

I art. 2 er der af hensyn til en påtænkt forenkling af bidragssagerne i Norge foretaget en ændring i angivelsen af den for Norges vedkommende kompetente myndighed til afsendelse og modtagelse af begæringer om inddrivelse af bidrag.

En anden ændring til art. 2 samt den til art. 3 foretagne ændring er overvejende af redaktionel karakter.

Idet jeg kan oplyse, at de til gennemførelse af overenskomsten nødvendige lovbestemmelser allerede er vedtaget for Norges og Sveriges vedkommende, skal jeg med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Indenrigs- og boligministeren (Kjærboel): Det lovforslag, jeg først skal tillade mig at fremsætte for det høje folketing, svarer med enkelte ubetydelige ændringer af teknisk karakter ganske til det *forslag til lov om værnepligt*, der blev fremsat i folketinget i oktober 1952.

Forslaget kom dengang til første behandling i tinget og blev henvist til et udvalg, der imidlertid ikke nåede at afslutte sit arbejde inden samlingens udløb.

Da der ved fremsættelsen sidste år af den daværende indenrigs- og boligminister blev gjort udførligt rede for lovforslaget, er det næppe påkrævet, at jeg nu påny går i enkeltheder, og jeg vil derfor indskrænke mig til at henvise til min forgængers bemærkninger ved fremsættelsen, folketingstidenden 1952—53, sp. 30, og til den udvalgsbetænkning, hvorpå lovforslaget bygger.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Jeg skal derefter tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov nr. 84 af 31. marts 1937 om økonomisk udligning m. v. mellem Københavns kommune og Frederiksberg og Gentofte kommuner*.

Som det vil være de ærede medlemmer bekendt, blev der ved lov nr. 28 af 14. februar 1951 gennemført forskellige ændringer i den siden 1937 bestående udlignings-

ordning mellem de tre store hovedstadskommuner. Jeg skal ikke her komme nærmere ind på hele udligningsordningens system eller de ændringer i ordningen, som blev gennemført ved 1951-loven, men blot nævne, at den væsentligste ændring gik ud på, at der blev indført en særlig pristalsregulering af de udligningstilsvare, som Frederiksberg og Gentofte kommuner efter lovens iøvrigt ret komplicerede beregningsmåde skal svare til Københavns kommune. Man søgte herved at begrænse de virkninger, som ændringerne i prisniveauet siden 1937 havde medført, og som ikke var forudset ved lovens udarbejdelse.

Det blev endvidere bestemt, at loven kun skulle have virkning til og med udgangen af regnskabsåret 1953—54, og at en særlig voldgiftsret inden den 1. oktober 1953 skulle afgive en udtalelse til indenrigs- og boligministeren om, hvorvidt og da i hvilke henseender ændringer i loven måtte være ønskelige under hensyn til de tre kommuners indbyrdes stilling på det tidspunkt, udtalelsen blev afgivet.

Den 28. september i år har voldgiftsretten afgivet betænkning til indenrigs- og boligministeriet.

Det fremgår af betænkningen, der er trykt som bilag til lovforslaget, og hvortil jeg iøvrigt skal tillade mig at henvise, at man er blevet enig om at gennemføre en ændring af den praksis, man hidtil har fulgt med hensyn til beregningen af de beløb, hvormed de tre kommuners pensionsudgifter indgår i det til grund for udligningsberegningen liggende udgiftstal. Denne ændring af beregningsmåden kan ske, uden at selve loven ændres.

Bortset herfra har retten udtalt, at selv om en almindelig revision af hele udligningsordningen måske efter en tilbundsgående undersøgelse måtte vise sig at være ønskelig, har man dog ikke fundet tiden inde til at søge gennemført en sådan gennemgribende revision nu, da hele spørgsmålet om en reform af vort skattesystem og af byrdefordelingen mellem stat og kommune er i støbeskeen. Reformen på disse områder vil ikke kunne undgå at få indflydelse på spørgsmålet om, hvorledes udligningen mellem de 3 hovedstadskommuner bør gennemføres.

Under hensyn hertil, og idet man har

[Indenrigs- og boligministeren.]

ment, at det var for tidligt at danne sig noget skøn over virkningerne af de i 1951 gennemførte ændringer, har voldgiftsretten enstemmigt indstillet, at udligningsloven i sin nuværende form søges forlænget til og med regnskabsåret 1955—56. Repræsentanterne for de 3 implicerede kommuner har dog samtidig fremhævet som en forudsætning, at gennemførelsen af en omfattende skattereform eller en omlægning af byrdefordelingen mellem stat og kommune med virkning fra et tidligere tidspunkt end 1. april 1956 skal have til følge, at enhver af kommunerne kan forlange, at voldgiftsretten genoptager sit arbejde med henblik på udarbejdelse af forslag til den revision af udligningsordningen, som en nyordning på de nævnte områder måtte begrunde.

Regeringen har under de foreliggende omstændigheder ikke taget i betænkning at følge voldgiftsrettens indstilling, og det foreliggende lovforslag, der er udarbejdet i overensstemmelse med voldgiftsrettens betænkning, skal jeg derfor anbefale til det høje tings velvillige behandling.

Formanden: Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede arbejds- og socialminister, for at han kan fremsætte et anmeldt lovforslag.

Arbejds- og socialministeren (Strøm): Det forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl., som jeg hermed har den ære at fremsætte for det høje folketing, tager sigte på at yde en økonomisk hjælp til alders- og invaliderentemodtagerne og til de enlige mødre. Jeg vil gerne straks understrege, at det, det her drejer sig om, er en rent øjeblikkelig bistandsydelse til rentemodtagerne. Det er regeringens håb inden længe for det høje folketing at kunne fremlægge planerne til en almindelig folkepensionering, og det er i ikke mindre grad regeringens håb at kunne opnå bredest mulig parlamentarisk tilslutning til løsningen af dette omfattende og vidtrækkende spørgsmål.

Jeg har henvendt mig til den nedsatte folkeforsikringskommission og bedt kommissionen om at bestræbe sig på at afslutte sit arbejde og afgive indstilling til regeringen, således at vi på det grundlag, som

kommissionens overvejelser vil give os, kan tage tilling til arten og omfanget af de forslag, vi mener at kunne fremlægge. Indtil dette kan ske, har vi som sagt anset det for rimeligt at komme rentemodtagerne til hjælp med en øjeblikkelig ydelse. Rentemodtagerne er blandt den del af vore medborgere, som har de mindste indtægter, og som derfor også vil have de største vanskeligheder ved at klare dagen og vejen. Man har igennem de senere år søgt at råde bod herpå ved fra tid til anden at gennemføre love om en særlig ydelse til disse borgere. Disse love har, når de har været forelagt dette høje ting, mødt stor velvilje fra tingets ærede medlemmer, og det er da også mit håb, at der fra det høje tings side må blive vist imødekommenhed og god vilje overfor det af mig nu fremsatte lovforslag.

Efter dette skal der pr. 1. januar 1954 udbetales alders- og invaliderentemodtagerne en særlig ydelse på 100 kr. til enlige og 150 kr. til ægtepar. Samtidig foreslås det, at der udbetales en tilsvarende ydelse til enlige mødre, der opfylder betingelserne for at få udbetalt børnebidrag forskudsvis af det offentlige. Rentemodtagerne på alderdomshjem er ikke berettigede til denne særlige ydelse, men det foreslås, at der til disse rentemodtagere udbetales et ekstraordinært lomme pengebeløb på 16 kr. til enlige og 32 kr. til ægtepar. De samlede udgifter er anslået til ca. 34 mill. kr., der, i lighed med hvad der tidligere er gennemført, foreslås afholdt af statskassen.

Jeg skal, idet jeg samtidig henviser til betydningen af, at der gives kommunerne tilstrækkelig tid til at lægge ekstra udbetalinger tilrette, med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Formanden: Ligeledes udenfor dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede justitsminister, for at han kan fremsætte det anmeldte lovforslag.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om folketingets ombudsmand.

I grundlovens § 55 hedder det:

„Ved lov bestemmes, at folketinget vælger en eller to personer, der ikke er